سه روش محاسبه قبله و دقیق ترین ِآن

(28:48)

علی ای حال در حکومت عثمانی امضاء کردند که نصف النهار گرینویچ رسمی باشد. در مطلب سازمان حج تذکر میدهد که یک نفر انگلیسی گرینویچ را پیشنهاد داد. حالا من نخواندم. من فقط قسمت امضاءها را دیدم. و الّا کل صفحه مفصل است. اگر حوصله داشتی پی بگیری.

از چیزهای جالب این است: الآن که "GPS" آمده فهمیدهاند که محاسبهای که با جیوه برای نصف النهار گرینویچ انجام میدادند حدود صد و بیست متر تفاوت کرده است. عینی جایی که نقطه صفر میگذاشتند دقیق نبوده است. سنگهای بزرگی بوده که بهخاطر قوه جاذبه و جرمی که داشته جیوه را تحت تأثیر می گذاشته و نمی گذاشته بهصورت دقیق عمل کند، و لذا الآن حدود صد و بیست متر جابهجا شده است. GPS ها تفاوت میکنند. دیشب بود که یکی از آقایان از قبله پرسیدند. گفتند سه-چهار تا در این دستگاهها میآید. من که سر در نمیآورم ولی عرض کردم به ذهنم سه تا میآید. ای از مواردی است که روی محاسبات قطبنما است و مغناطیسی است. ای روی محاسبات طول و عرض جغرافیایی است. دیگری هم روی محاسبات تابش نور است. دو روز در سال زوال مکه را در نظر میگیرند؛ معروف است. در قطب نمای مغناطیسی تعیین قبله خیلی دقیق نمیشود چون خلاصه قطب جغرافیایی با قطب مغناطیسی تفاوت میکند. کمی این طرف تر است. در تابش نور هم همینطور است. کسر و انکسار نور و شعاع به چه صورت میتابد، دخیل است. هر چه خورشید پایینتر باشد، زاویه انکسار بیشتر میشود. لذا ممکن است تابش نور خورشید بهطور ضعیف قبله را دقیق نشان ندهند. مثلاً نقطهای که وسط کعبه معظمه هست را نتواند نشان بدهد. اما طول و عرض جغرافیایی بسیار دقیق، از همه اینها ادقّ است. گفتند مثلا خطی را به شما میدهد که سر آن به کعبه معظمه وصل است. بعد روی عرض و طول دقیق جغرافیایی آن خط را به مکان شما وصل میکند. این نحو تعیین، ادقّ موارد تعیین قبله است. نه بند به مغناطیس است و نه بند به نور و انکسار نور است. دقیقاً از روی کره زمین با طول و عرض جغرافیایی تعیین میکند. این ادق انواعش است؛ البته بعد از اینکه این طول و عرض ها بهصورت کاملاً دقیق درآمده باشد.

بازبینی #1
ایجاد شده 24 ژانویه 2026 15:39:18 توسط ... .
به روزرسانی شده 24 ژانویه 2026 15:39:49 توسط ... .